

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 35/2026-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s.r.o., Radlinského 1735/29, Dolný Kubín, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-9C/67/2021 (pôvodne vedenom Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 9C/67/2021) takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-9C/67/2021 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných prietahov v konaní sp. zn. B1-9C/67/2021.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie v sume **1 200 eur**, ktoré mu **j e** Mestský súd Bratislava IV **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** náhradu trov právneho zastúpenia v sume **949,17 eur**, ktorú **j e** Mestský súd Bratislava IV **p o v i n n ý** zaplatiť právnej zástupkyňi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 26. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov

podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. B1-9C/67/2021 a navrhuje, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných prieťahov a priznal mu finančné zadostučinenie v sume 4 000 eur, ako aj trovy konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 21. decembra 2021 na Okresnom súde Bratislava I civilnú žalobu o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vedenú pod sp. zn. 9C/67/2021. Za nezákonné rozhodnutie sťažovateľ považuje personálny rozkaz riaditeľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline č. 276 zo 17. júna 2016, ktorým bol sťažovateľ odvolaný z funkcie vyšetrovateľa a od 1. júla 2016 preložený na miesto referenta fyzickej ochrany objektov v Žiline z dôvodu straty oprávnenia oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami rozhodnutím Národného bezpečnostného úradu Slovenskej republiky č. SP-PB-129-33/2015-Ž-23788 zo 7. septembra 2015 z dôvodu, že sťažovateľ nie je bezpečnostne spoľahlivý pre vedomú spoluprácu so štruktúrami ŠTB.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti popísal priebeh napadnutého konania od januára 2025 dosiaľ, z ktorého v podstatnom vyplýva, že mestský súd vykonal dve pojednávania, na druhom z nich vyhlásil rozsudok, ktorý bol sťažovateľovi doručený 27. októbra 2025, a sťažovateľ podal 11. novembra 2025 odvolanie proti rozsudku mestského súdu. Ústavná sťažnosť sťažovateľa na prieťahy v konaní podaná 24. septembra 2024 bola odmietnutá ako zjavne neopodstatnená uznesením č. k. II. ÚS 603/2024-12 z 26. novembra 2024. Sťažovateľ spája civilné konanie o žalobe o náhradu škody s administratívnym konaním, ktoré mu predchádzalo, a tvrdí, že konanie trvá od vydania nezákonného personálneho rozkazu o preložení vydaného 17. júna 2016, teda viac ako 9 rokov. Poukazuje na rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorá do celkovej dĺžky (správneho) súdneho konania započítava nielen konanie pred správnymi súdmi, ale aj správnymi orgánmi. Sťažovateľ sa preto domnieva, že postup konajúcich orgánov sa vyznačuje nečinnosťou a neefektívnou činnosťou, ktorej dôsledkom sú zbytočné prieťahy v konaní vo veci pre neho mimoriadne dôležitej. Sťažovateľ je odkázaný na svoj zákonný nárok na náhradu škody, a tým aj na rozhodnutie súdu vo veci samej, a zároveň upozorňuje na svoje ústavné právo, aby jeho vec bola prerokovaná bez zbytočných prieťahov a aby bolo o nej rozhodnuté spravodlivo.

4. Vo vzťahu k druhému porušovateľovi, za ktorého označil Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, sťažovateľ uviedol, že bol preložený bez svojho súhlasu alebo žiadosti, teda nezákonne. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažnosť, ktorá však nemá odkladný účinok, preto personálny rozkaz krajského riaditeľa považoval za bezprávnú vyhrážku a požiadal o uvoľnenie zo služobného pomeru. Sťažovateľ sa domnieva, že nemal inú reálnu možnosť, ak nechcel nastúpiť na miesto, na ktoré bol nezákonne preložený. Tým došlo podľa názoru sťažovateľa k porušeniu jeho práva podľa čl. 18 ods. 1 ústavy, ako aj § 35 ods. 6 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov, ako aj čl. 4 ods. 2 dohovoru. Dosiaľ

sa súd nevysporiadal s predbežnou otázkou, či postup riaditeľa krajského riaditeľstva bol porušením jeho práv a či ho možno považovať za bezprávnou vyhrážku.

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 35/2026-12 z 28. januára 2026 ju prijal na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v primeranej lehote postupom mestského súdu v napadnutom konaní. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práv sťažovateľa postupom ministerstva vnútra, riaditeľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Dolný Kubín a riaditeľa krajského riaditeľstva ústavnú sťažnosť odmietol pre nesplnenie zákonom požadovaných náležitostí ústavnej sťažnosti. Zároveň poukázal na to, že judikatúra ESLP, na ktorú poukazuje sťažovateľ, nie je v tejto veci aplikovateľná. Tá sa vzťahuje na posúdenie dĺžky konania pred správny súdom v rámci správneho súdnictva, ktoré preskúmava zákonnosť administratívneho rozhodnutia, a preto naň priamo nadväzuje. Prípadná dĺžka administratívneho konania, ktorá nie je navyše ani zrozumiteľne popísaná a preukázaná, nemôže byť zohľadnená ako súčasť civilného konania.

6. Z uznesenia č. k. II. ÚS 603/2024-12 z 26. novembra 2024 (právoplatného 20. decembra 2024, pozn.), ktorým ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v primeranej lehote postupom mestského súdu v totožnom konaní sp. zn. B1-9C/67/2021, vyplýva, že predbežne posúdil postup pôvodne okresného súdu v konaní sp. zn. 9C/67/2021 a následne postup mestského súdu v totožnom konaní od podania žaloby (21. decembra 2021) do podania ústavnej sťažnosti (24. septembra 2024) v celkovom rozsahu približne 2 roky a 9 mesiacov ako dobu, ktorá neprekračuje ústavne prípustnú dĺžku. Ústavný súd zároveň konštatoval, že v postupe mestského súdu a jeho predchodcu identifikoval dve významné obdobia nečinnosti, a to od 22. januára 2022 do 26. februára 2023 a od 1. júna 2023 do dňa podania ústavnej sťažnosti (24. septembra 2024). Zároveň konštatoval, že mestský súd vykonal v priebehu tejto časti konania len procesné úkony súvisiace s výmenou vyjadrení strán sporu. Vzniknuté prietahy v konaní nedosahovali ústavne relevantnú intenzitu.

7. Na výzvu ústavného súdu predsedníčka mestského súdu listom sp. zn. 1SprV/69/2026 zo 16. februára 2026 popísala priebeh napadnutého konania po rozhodnutí ústavného súdu č. k. II. ÚS 603/2024-12 z 26. novembra 2024. Z neho v podstatnom vyplýva, že zákonná sudkyňa úpravou zo 17. januára 2025 nariadila termín pojednávania na 23. september 2025. Podaním doručeným súdu 26. augusta 2025 žalovaný (ministerstvo vnútra, pozn.) predložil súdu kľúčový právny názor, ktorým bola ťažisková otázka daného konania náležite zodpovedaná a Najvyšším súdom Slovenskej republiky jednoznačne vyriešená. Podanie žalovaného súd doručoval sťažovateľovi na oboznámenie 1. septembra 2025. Sťažovateľ sa k podaniu žalovaného vyjadril podaním súdu doručeným 11. septembra 2025. Súd doručoval podanie sťažovateľa žalovanému na oboznámenie 18. septembra 2025. Pojednávanie uskutočnené 23. septembra 2025 súd odročil na 23. október 2025 na účely vyhlásenia rozsudku. Súd po vyvolaní veci zistil, že na vyhlásenie rozsudku sa nedostavili obe strany sporu; žalovaný sa z neúčasti na pojednávaní ospravedlnil podaním doručeným súdu 22. októbra 2025. Súd rozsudkom z 23. októbra 2025 žalobu sťažovateľa zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Elektronický prvopis rozsudku súd autorizoval 27. októbra 2025 a doručoval stranám sporu toho istého dňa. Sťažovateľ si prevzal

rozsudok 3. novembra 2025 a podaním z 11. novembra 2025 sa proti nemu odvolal. Žalovaný sa vyjadril k odvolaniu sťažovateľa podaním doručeným 21. novembra 2025; k vyjadreniu žalovaného sa sťažovateľ vyjadril podaním doručeným 9. decembra 2025; k vyjadreniu sťažovateľa sa žalovaný vyjadril podaním doručeným 19. decembra 2025, ktoré bolo sťažovateľovi doručované na oboznámenie obratom 22. decembra 2025. Dňa 23. januára 2026 bola vec predložená Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o podanom odvolaní.

8. Porovnaním uvedeného prehľadu úkonov s obsahom súdneho spisu predloženého mestským súdom ústavný súd zistil, že mu zodpovedá, a pre potreby ďalšieho konania z neho vychádzal.

9. K meritu veci predsedníčka mestského súdu uviedla, že od zmieneného rozhodnutia č. k. II. ÚS 603/2024-12 a v kontexte jeho záverov o potrebe efektívneho ďalšieho postupu tunajší súd vykonáva vo veci procesné úkony v primeraných a objektívne možných lehotách (koná vo veci urýchlene a efektívne), preto považuje ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti za zjavne nedôvodnú a neopodstatnenú a skôr účelovo podanú.

10. Ústavný súd postupom podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vec prejednal a rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania.

II.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

11. Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom mestského súdu (a jeho právneho predchodcu okresného súdu, pozn.) v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

12. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

13. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

14. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že konanie o náhrade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím patrí k štandardnej agende

všeobecných súdov. Prejednávaná vec nevykazuje ani neobvykle vysokú mieru skutkovej či právnej náročnosti.

15. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd v napadnutom konaní nezistil také správanie sťažovateľa, ktoré by významne prispelo k predĺženiu konania.

16. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu všeobecného súdu v namietanom konaní, pričom zohľadnil, že zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa.

17. Z popísaného priebehu napadnutého konania vyplýva, že konanie pred okresným súdom bolo postihnuté obdobím nečinnosti od 22. januára 2022 do 26. februára 2023, keď súd doručoval žalobu žalovanému. V následnom postupe mestského súdu po postúpení veci zistil obdobie nečinnosti od 1. júna 2023, keď žalovaný doručil súdu svoju dupliku, do septembra 2024. Od podania žaloby do septembra 2024 teda boli vykonané len procesné úkony súvisiace s doručovaním žaloby a výmenou vyjadrení strán sporu. Od septembra 2024 možno postup mestského súdu považovať za efektívny. Napriek tomu však celková dĺžka konania od 21. decembra 2021 do 23. januára 2026 (predloženie veci krajskému súdu) v súhrne 4 rokov a 1 mesiaca presiahla ústavne akceptovateľnú dobu v rozsahu dvoch až troch rokov na súde jednej inštancie v civilných veciach.

18. Ústavný súd preto s prihliadnutím na celkovú dĺžku konania a zistené obdobia nečinnosti dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom. Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom mestského súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

19. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

20. V čase rozhodovania ústavného súdu nebolo v napadnutom konaní ešte právoplatne rozhodnuté, preto ústavný súd vyslovil príkaz konať bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 127 ods. 2 ústavy (bod 2 výroku nálezu).

III.

Primerané finančné zadosťučinenie

21. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

22. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä neprimeranú dĺžku konania na súde prvej inštancie a dve obdobia nečinnosti, dospel ústavný súd k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia v sume 1 200 eur primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku tohto nálezu), a preto návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia v prevyšujúcej sume nevyhovet (bod 5 výroku nálezu).

IV.

Trovy konania

23. Úspešný sťažovateľ si uplatnil právo na náhradu trov konania.

24. Ústavný súd priznal sťažovateľovi fakultatívnu náhradu trov konania podľa § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v rozsahu tarifnej odmeny za dva úkony právnej služby v roku 2025 (prevzatie zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti) a režijného paušálu k nim podľa § 16 ods. 3 vyhlášky. Takto určená suma predstavuje spolu s daňou z pridanej hodnoty 949,17 eur (bod 4 výroku nálezu).

25. Priznanú náhradu trov konania je mestský súd povinný zaplatiť právnej zástupkyňi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

26. Podľa čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2026

Peter Molnár
predseda senátu